

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní
JUDr. Martinou Radkovou ve věci

žalobkyně: **H. a s., s. r. o., IČO X**
sídlem S. o. 282, X H. v. S.
zastoupená JUDr. Františkem Dohnalem
sídlem Těšínská 29, 746 01 Opava

proti
žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**
sídlem Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 11. 2020, č. j. X, ve věci přestupku

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.
- III. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. V posuzované věci byl spor o to, jestli správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, než obvinil z přestupku žalobkyni coby provozovatelku vozidla.
2. Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Jeseník (dále jen „městský úřad“) ze dne 3. 9. 2020, č. j. X. Městský úřad tímto rozhodnutím uznal žalobkyni vinnou ze spáchání přestupku podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změně některých zákonů, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „ZSP“).
3. Žalobkyně se měla dopustit přestupku podle § 10 odst. 3 ZSP tím, že nezajistila, aby při užití vozidla registrační značky X (dále jen „vozidlo“) v provozu na pozemní komunikaci

byly dodržovány povinnosti řidiče (dále jen „řidič“) a pravidla provozu na pozemních komunikacích, neboť dne 26. 6. 2019 v 10.19 h na silnici č. I/44 v obci Jeseník na ulici Šumperská u domu č. p. 97 blíže nezjištěný řidič řídil vozidlo rychlostí nejméně 66 km/h a překročil tím nejvyšší dovolenou rychlost v obci 50 km/h o 16 km/h (po odečtu odchylky 3 km/h). Tím řidič porušil § 18 odst. 4 ZSP a dopustil se přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 ZSP. Městský úřad žalobkyni uložil pokutu 1 500 Kč a paušální náhradu nákladů správního řízení 1 000 Kč.

4. **Žalovaný v napadeném rozhodnutí** uvedl, že žalobkyně na výzvu městského úřadu sdělila, že vozidlo v den přestupku řídil R. S., který městskému úřadu 16. 9. 2019 v podaném vysvětlení uvedl, že neví, jestli v předmětný den vozidlo řídil. Městský úřad věc přestupku řidiče vozidla odložil a vydal příkaz vůči žalobkyni. Ta k odporu proti příkazu doložila kopii z knihy jízd, podle které měl vozidlo v den přestupku řídit označený řidič. Žalobkyně předložila městskému úřadu čestná prohlášení jednatelů žalobkyně, že vozidlo v den přestupku řídil označený řidič. Žalobkyně namítla, že městský úřad měl vyslechnout jednatele jako svědky a vyvinout dostatečné úsilí ke zjištění řidiče vozidla. Předložená kniha jízd a čestná prohlášení osvědčují, že vozidlo řídil v danou dobu označený řidič jakožto její zaměstnanec. Žalovaný argumentoval, že žalobkyně nesdělila vztah k osobě řidiče a městský úřad nemohl předpokládat, že jde o zaměstnance žalobkyně. Žalobkyně neoznačila důkazy na podporu svých tvrzení. Řidič nebyl na místě přestupku zastaven a ztotožněn příslušníky Policie ČR. Na fotografii z rychloměru není podobizna řidiče poznatelná. Podle § 125g odst. 1 ZSP nelze zahájit řízení s řidičem přestupku, pokud již bylo zahájeno řízení o přestupku provozovatele vozidla. Proto podklady, které žalobkyně poskytla v průběhu řízení o přestupku provozovatele vozidla, nemohou mít vliv na hodnocení věci.
5. **Městský úřad v rozhodnutí o přestupku** citoval vysvětlení označeného řidiče, který uvedl, že neví, zda uvedené vozidlo v uvedený den řídil, že je pravděpodobné na 90 %, že vozidlo neřídil. Městský úřad dodal, že nemůže žádným způsobem zjistit, kdo byl řidičem vozidla a nemá k takovému zjištění žádný objektivní důkaz. Podle čestného prohlášení jednatele žalobkyně A. H. převzal 26. 6. 2019 od označeného řidiče finanční hotovost, na provozovnu přijel sám; jednatel byl ochoten podat svědeckou výpověď. Podle čestného prohlášení jednatele žalobkyně M. H. označený řidič odjel 26. 6. 2019 podle dodacích listů a knihy jízd s vozidlem sám; označený řidič mu řekl, že místem projížděl, že jel asi rychle a policejní auto uviděl pozdě a souhlasil s úhradou pokuty; jednatel byl připraven poskytnout svědeckou výpověď.
6. **Žalobkyně v žalobě** namítala, že správní orgány nevyvinuly dostatečné úsilí, aby zjistily, zda v uvedený den řídil vozidlo označený řidič, nedotázaly se ho, proč ho žalobkyně označila jako řidiče, zda zná vozidlo atd. Žalovaný pouze odkázal na to, že žalobkyně neuvedla svůj vztah k označenému řidiči. Ten přitom při podání vysvětlení zcela nevyloučil, že vozidlo řídil. Žalobkyně sdělila městskému úřadu údaje o řidiči a okolnostech telefonicky a na základě sdělení městského úřadu uvedla do formuláře jen jméno a identifikační údaje označeného řidiče. Žalobkyně souhlasila s tím, že podobizna řidiče na fotografii není rozpoznatelná. Městský úřad však měl požádat Policii ČR o zvětšení, přiblížení či zmenšení, což žalobkyně učinit nemůže. Žalovaný však uvedl pouze to, že to není možné. Správní orgány odmítly návrhy na doplnění dokazování a nezjistily z úřední moci vše v neprospěch a ve prospěch žalobkyně. Odmítly návrhy na svědecké výpovědi pro nadbytečnost, a protože by neměly vypovídající hodnotu. Pokud by městský

úřad vyslechl jednatele žalobkyně, zjistil by, že šlo o problémového zaměstnance, se kterým žalobkyně 8. 7. 2019 ukončila pracovní poměr pro krádež, v čemž je možné spatřovat pohnutku při projednání dopravního přestupku. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) č. j. 1 As 131/2014-45 lze obvinít z přestupku provozovatele vozidla až tehdy, nelze-li zjistit řidiče vozidla. Tak ale městský úřad nepostupoval. Žalobkyně nevěděla, že důkazy, které předložila, měla předložit v řízení o přestupku s řidičem vozidla. Žalobkyně byla přesvědčena, že předložila městskému úřadu potřebné důkazy k určení řidiče vozidla v době spáchání přestupku. Podle knihy jízd označený řidič uvedeného dne započal jízdu s vozidlem, řádně provedl rozvoz zboží a dovezl do firmy tržbu za zboží včetně dokladů s jeho podpisem. Žalobkyně splnila svou zákonnou povinnost označit skutečného řidiče vozidla a svědky.

7. **Žalovaný ve vyjádření k žalobě** nad rámec napadeného rozhodnutí doplnil, že ve správním spise není jediný důkaz o tom, že označený řidič spáchal přestupek. Žalobkyně doložila knihu jízd s itinerářem a GPS souřadnicemi jízd až v řízení o přestupku provozovatele vozidla a jméno řidiče je v knize jízd dopsáno rukou. Žalobkyně se k věci mohla vyjádřit při ústním jednání, k tomu se však dostavil pouze její zmocněnec. Podle § 125g odst. 1 ZSP nelze zahájit řízení o přestupku řidiče, pokud již bylo zahájeno řízení o přestupku provozovatele vozidla; ledaže by se žalobkyně své odpovědnosti provozovatele zprostila uplatněním liberačních důvodů. To však neučinila. Když žalobkyně na výzvu městského úřadu označila řidiče vozidla v době spáchání přestupku, neuvedla, že jde o jejího zaměstnance. Označený řidič při podání vysvětlení jednoznačně neuvedl, že by vozidlo v době spáchání přestupku řídil; naopak, uvedl, že ho na 90 % neřídil. Později doložená kniha jízd obsahuje k datu přestupku záznam, že řídil jiný řidič M. K. a „čip 17“, ke kterému je ručně dopsáno jméno řidiče M. S. Zmocněnec při ústním jednání uvedl, že jméno dopsal „pan H.“, ale neuvedl, který z jednatelů to byl, zda otec nebo syn. Zmocněnec při ústním jednání uvedl, že umí doložit doklady o předání zboží na provozovně A., kde řidič předal zboží vedoucímu prodejny a může dokladovat výjezd vozidla s označeným řidičem ze sídla firmy, kde skladník nakládal zboží s rozpisem trasy. Ačkoli žalobkyně předložila čestná prohlášení jednatelů, nejde o důkazy, ale jen o tvrzení jednatelů, která nebyla věrohodně prokázána.
8. **Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci přezkoumal** napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.).
9. **Při jednání soudu** žalobkyně poznamenala, že na snímku z rychloměru lze za použití lupy bezpečně poznat řidiče vozidla R. S. Jednatel žalobkyně vypravuje denně řidiče a v uvedený den vyslal i R. S., který po příjezdu druhému jednateři odevzdal peníze a provedl vyúčtování. Řidič by se nepodepsal pod trasu, kterou nejel. V současné době R. S. není zaměstnancem žalobkyně, protože kradl. Když došla výzva k úhradě určené částky, jednatel poslal řidiči SMS, ať ji uhradí. Řidič ji však neuhradil. Jednatel telefonicky městskému úřadu sdělil, že jde o zaměstnance, ale písemně to neuvedl, ani nic dalšího, protože na formuláři je uvedeno pouze to, aby sdělil identifikaci řidiče.
10. Žalovaný při jednání soudu uvedl, že řidič ani žalobkyně na výzvu nesdělili a nedoložili žádné objektivní skutečnosti, na základě kterých městský úřad mohl řidiče uznat vinným z přestupku, neměly k tomu důkazy. Řidič se k jeho spáchání při podání vysvětlení

nedoznal. Žalobkyně doložila knihu jízd až v řízení o přestupku provozovatele vozidla. V tištěné knize jízd je dopsáno rukou pouze jméno řidiče.

11. Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba **není** důvodná.
12. Žalobkyně namítala, že městský úřad neučinil nezbytné kroky ke zjištění řidiče vozidla - pachatele přestupku spočívajícího v překročení nejvyšší dovolené rychlosti ve smyslu § 125f odst. 5 ZSP, podle kterého „obecní úřad obce s rozšířenou působností přestupek podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje, a
 - a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo
 - b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno“.
13. V daném případě žalobkyně na výzvu k úhradě určené částky 500 Kč tuto částku nezaplatila. Bylo třeba zjistit skutečnosti rozhodné pro zjištění řidiče vozidla v době spáchání přestupku. Žalobkyně uvedla na výzvu městského úřadu pouze „údaje řidiče, který se dopustil přestupku: R. S., r. č. X, bytem X“.
14. Žalobkyně ale písemně neuvedla žádné skutečnosti, okolnosti či indicie o tom, že takto označený řidič vozidlo skutečně v době spáchání přestupku řídil, ani nenavrhl žádné důkazy k prokázání svého tvrzení. Dokonce ani neuvedla, že se jedná o jejího zaměstnance. Jde o správní trestání a správní orgán má povinnost prokázat skutkový stav nade vší rozumnou pochybnost (viz rozsudek NSS č. j. 2 As 46/2005-55) a také rozlišit jednání, které je účelové, obchází zákon nebo je zneužitím práva. Označený řidič R. S. ve vysvětlení městskému úřadu dne 16. 9. 2019 uvedl: „*Nevím, zda jsem v uvedený den vozidlo řídil, je pravděpodobné na 90%, že jsem ho neřídil*“. Poté městský úřad věc přestupku řidiče odložil a vydal příkaz vůči žalobkyni. Žalobkyně v odporu proti příkazu uvedla dne 27. 11. 2019, že do 10. 12. 2019 doloží důkazy, a že dne 26. 6. 2019 vozidlo řídil R. S. Žalobkyně městskému úřadu dne 11. 12. 2019 sdělila, že v případě dalšího dokazování předloží další doklady a předložila seznamy – knihu jízd a itinerář jízdy s položkou v době spáchání přestupku: řidič M. K. a rukou bylo dopsáno příjmení označeného řidiče „S.“. Zmocněnec při ústním jednání 3. 2. 2020 uvedl, že umí doložit další doklady o předání zboží na provozovně A. vedoucímu prodejny a umí dokladovat výjezd vozidla s označeným řidičem ze sídla firmy v Opavě, kde byl naložen skladníkem s rozpisem trasy. Zmocněnec žádal městský úřad, aby zahájil řízení s řidičem vozidla o jeho přestupku. Na dotaz městského úřadu, kdo dopsal ručně jméno řidiče do knihy jízd, zmocněnec uvedl, že pan H. Žalobkyně doložila dne 13. 2. 2020 čestná prohlášení jednatele A. H., že převzal 26. 6. 2019 od označeného řidiče hotovost, když řidič přijel na provozovnu sám; je ochoten podat svědeckou výpověď. Jednatel M. H. písemně prohlásil, že s vozidlem předmětného dne odjel R. S., na plánovanou trasu, sám; než jednatel sdělil městskému úřadu na výzvu totožnost řidiče, ptal se ho na přestupek; řidič řekl, že místem projížděl a asi jel rychle, že policejní auto uviděl pozdě, nestačil již snížit rychlost a souhlasil, že pokutu uhradí; jednatel byl připraven podat svědeckou výpověď.
15. Za popsané situace městský úřad neměl ze sdělení žalobkyně s pouhými identifikačními údaji o řidiči a z podaného vysvětlení označeného řidiče dostatečné zjištění či indicie

k tomu, aby uznal řidiče vinným ze spáchání přestupku spočívajícího v překročení nejvyšší dovolené rychlosti. Ani provozovatel, ani označený řidič nejsou v rámci své obhajoby povinni vypovídat pravdu. K prokázání skutku řidiči vozidla dokonce doznání ani jednoho z nich nepostačuje a musí zde být jiné důkazy, s dostatečnou důkazní silou. Podle § 3 a § 50 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „správní řád“), je třeba prokázat skutkový stav tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti. Důkazní břemeno leží na správním orgánu [srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 14. 1. 2014, č. j. 5 As 126/2011-68, podle kterého „v řízení o přestupku postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o přestupku (§ 3 správního řádu z roku 2004)“].

16. Pouhé sdělení identifikace řidiče tedy k uznání viny řidiče vozidla nepostačuje. Jak uvedl NSS v rozsudku č. j. 2 As 97/2019-37, bod 23, nelze připustit procesní strategie spočívající ve zneužívání práva, které souvisí s označováním náhodných a nezúčastněných osob jako řidičů vozidel. Podle rozsudku NSS ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46, by šlo *„proti smyslu úpravy správního deliktu provozovatele vozidla vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede, resp. nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku.“* Městský úřad v posuzovaném případě učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, když předvolal žalobkyni označenou osobu k podání vysvětlení. R. S. městskému úřadu poskytl vysvětlení, avšak k přestupku se nedoznal, ani neuvedl žádné důkazy, indicie či okolnosti k tomu, aby mohl městský úřad ve zjišťování skutečného pachatele přestupku jakkoli pokračovat. Neučinila tak včas, tj. před vydáním příkazu, ani žalobkyně. Proto městský úřad zvolil postup v souladu se zákony i judikaturou a řízení o přestupku řidiče zastavil; neměl za dané situace reálnou možnost usvědčit pachatele přestupku.
17. Podle § 125g odst. 1 ZSP **je-li zahájeno řízení o uložení pokuty za přestupek podle § 125f, nelze již zahájit řízení o přestupku pro stejné porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích.** Řízení o přestupku lze zahájit, pokud se provozovatel vozidla zproští odpovědnosti za přestupek podle § 125f odst. 6.
18. Žalobkyně se své objektivní odpovědnosti za přestupek nezprostila, tj. neprokázala, že by bylo vozidlo, jehož je provozovatelem, odcizeno nebo byla odcizena jeho tabulka s přidělenou státní poznávací značkou, nebo že podala žádost o zápis změny provozovatele vozidla v registru silničních vozidel.
19. Nejzazší moment, kdy žalobkyně mohla věrohodně tvrdit a současně prokázat, či navrhnout důkazní prostředky k prokázání svých tvrzení o řidiči vozidla v době spáchání přestupku, byl tedy okamžik před vydáním příkazu ze dne 25. 11. 2019. Do jeho vydání uplynulo od 2. 8. 2019, kdy se nejpozději žalobkyně o přestupku dozvěděla doručením výzvy k úhradě určené částky 500 Kč či sdělení řidiče vozidla, více než tři a půl měsíce. Žalobkyně měla tak dost času na prokázání přestupku skutečného řidiče vozidla a na to, aby odvrátila svou odpovědnost za přestupek provozovatele vozidla.
20. Jak uvedl v obdobném případě Krajský soud v Brně v rozsudku č. j. 22 A 19/2021-28 (www.nssoud.cz), právní úprava je založena na tom, že po zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla (pakliže jsou splněny podmínky pro zahájení tohoto řízení)

se již provozovatel nemůže zprostit odpovědnosti za přestupek tím, že označí řidiče vozidla. Ostatně, jiný výklad není možný nejen pro jednoznačnost daných zákonných ustanovení, ale také proto, že by celou koncepci objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla zcela paralyzoval.

21. Úmyslem zákonodárce zde byla určitá koncentrace řízení, podobně jako například u podání žaloby ve správním soudnictví a koncentrace pro doplnění žalobních bodů a napadení výroků v dvouměsíční lhůtě, po jejímž uplynutí již nelze žalobní body rozšířit a napadnout jiné výroky rozhodnutí (§ 71 a § 72 s. ř. s.).
22. Žalobkyně jednoduchým označením řidiče vozidla bez dalšího na sebe vzala riziko, že řidič odmítne vypovídat nebo se nedozná a objektivní odpovědnost ponese žalobkyně. Je na žalobkyni, zda v takových případech bude úhradu pokuty žádat po řidiči v rámci soukromoprávních vztahů.
23. NSS v rozsudku č. j. 8 As 110/2015-46, bod 18, vyslovil názor, že pokud řidič vozidla odmítne podat vysvětlení, pak je podmínka provedení nezbytných kroků také naplněna. NSS v rozsudku č. j. 6 As 155/2018-18, body 16 a 17, uvážil, že pokud se řidič dozná, že vozidlo v době přestupku řídil, ale pak fakticky odmítne podat vysvětlení, je podmínka nezbytných kroků ke zjištění pachatele přestupku rovněž splněna.
24. Soud pro úplnost dodává, že obviněný má právo lhát tam, kde nenaplnuje skutkovou podstatu žádného trestného činu či přestupku. Například podle § 2 odst. 2 písm. f) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění účinném ke dni vydání rozsudku, fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že úmyslně jako osoba podávající před správním orgánem vysvětlení o přestupku spáchaném jiným uvede nepravdu o okolnosti, která má podstatný význam pro rozhodnutí, nebo takovou okolnost zamlčí. Podle § 7 téhož zákona fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že úmyslně naruší občanské soužití tak, že jiného nepravdivě obviní z přestupku.
25. Závěrem soud shrnuje, že žalobkyně se své objektivní odpovědnosti nezprostila postupem podle § 125f odst. 6 ZSP, ani věrohodně netvrdila a neprokázala do zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla, kdo byl řidičem vozidla v době spáchání přestupku. Ani označený řidič se v podaném vysvětlení nedoznal a současně nenavrhl důkazy ke zjištění řidiče vozidla v době spáchání projednávaného přestupku. Soud neshledal v postupech městského úřadu a žalovaného namítané vady, a proto napadené rozhodnutí shledal jako souladné se zákonem. Správní orgány zjistily skutkový stav v souladu se zákonem, vybraly správně právní předpisy, pod které jej subsumovaly a z toho vyvodily v souladu se zákonem skutkové i právní závěry, se kterými se soud ztotožnil. Proto soud žalobu zamítl jako nedůvodnou v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s.
26. Soud rozhodl o nákladech řízení v souladu s § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšná žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, proto se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok II).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 9. června 2022

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně